

סיור בדגניה.

על שפת הכינרת שוכנת פנינה היסטוריה אמיתית בקבוצת דגניה א.

על כביש 90, 15 דקות ממרכז טבריה והופ.... אנחנו נוגעים בהיסטוריה... הסיור שלנו יעסוק בדגניה, אם הקבוצות והקיבוצים. שנוסדה בשנת תרע"א-1910.

זהו זמן עליה שנייה, התורכים שלטו בארץ.

בחוות כנרת הסמוכה התחולל ויכוח בין הפועלים למנהל העבודה ובסופו הוחלט לתת לקבוצת פועלים שטח אדמה לניהול עצמי – אום גוני. סיפורה של דגניה החל..

במקום קיים ארכיון ובו תיעוד של החיים בדגניה החל מהיום הראשון להקמתה. קבוצת דגניה מציעה הדרכה במקום בתיאום מראש. לכל כיתה מצורף מדריך ואין כל בעיה להגיע כשכבה שלמה לפעילות בתחנות השונות. הפעילות אורכת כשעתיים: מדובר בסיור במספר מוקדים חשובים ביישוב המלווה באנקדוטות וסיפורים מעניינים המלמדים על הווי החיים במקום.

(ישנה גם אפשרות להסעדה במקום בהזמנה מראש).

בכל אתר בקבוצה יש חניה מסודרת וגישה נוחה.

במקום מספר אתרים מרכזיים:

- **אום גוני** – צריף ראשוניים ששוחזר ב-2009, בו שהו ראשוני המתיישבים כשנה וחצי. יש בו תמונות מהווי אותם ימים, תצפית על נהר הירדן וכן "קיר הקיבוצים" בו שמות הקיבוצים שהוקמו בארץ לפי סדר תקומתם. זהו אתר נהדר גם להמחשת בעיית המיים של ישראל ולהסבר על הקמת סכר דגניה על ידי רוטנברג.

- **חצר ראשונים** – בשנת 1912 עברו אליה המתיישבים מאום גוני. החצר מספרת את סיפורה של דגניה, כולל הבית הראשון בן שתי הקומות בו אף התגוררה רחל המשוררת. במקום מוזיאון מקסים שמספר את תולדות ההתיישבות בדגניה, עבודת הנשים כנדבך מרכזי בקבוצה וכן הקמתו של חיל האוויר הישראלי. במוזיאון גם חדר זכרון לנופלי דגניה.

- **בית הקברות של דגניה** – בו קבורים אישים מרכזיים בתולדות הציונות כארתור רופין, א.ד. גורדון. אוטו ורבורג וכן משה ברסקי (הראשון מבניה של דגניה שנרצח בידי פורעים ערביים). בכמו כן, גם קברים רבים של עולים ששמו קץ לחייהם בשל מצוקות החיים במקום.

- **הטנק הסורי** – בכניסה לקבוצה מוצב הטנק אותו הצליחו 4 מגינים לבלום בזמן מלחמת השחרור. טנק זה עשה את דרכו ממורדות הגולן כדי לחדור לגליל התחתון ולחצות לשתיים את המדינה שבדרך.

- **"ברוש המדינה"** – בט"ו בשבט תש"ח הוחלט על נטיעתו של עץ הברוש שבשורשיו הוטמנה מגילת העצמאות של דגניה.

שילוב בחומר הלימוד:

את הסיור בדגניה ניתן לשלב בעת הוראת שתי היחידות בהיסטוריה בחטיבה העליונה ואף בחטיבת הביניים. מומלץ כי התלמידים יגיעו לסיור לאחר שלמדו על העליות ויש להם רקע בתקופה זו.

לחטיבות הביניים (כיתה ט') וכיתות הלומדות את יחידה א:

סיור שעוסק בנושא העליות הראשונות (1,2) לארץ:

- סיור באום גוני.
- סיור בחצר ראשונים ובמוזיאון לתולדות דגניה.
- סיור בבית הקברות של דגניה.
- (ניתן להוסיף משחק"חפש את החלוצ" שהוא למעשה כתב חידה המלווה את הילדים מאום גוני לחצר ראשונים וכולל אף ביקור בבית בד לייצור שמן זית)

לכיתות הלומדות את יחידה ב: סיור שעוסק בהקמת המדינה ומלחמת העצמאות:

- סיור במוזיאון לתולדות דגניה ובחדר ההנצחה.
- ביקור ב"ברוש המדינה".
- ביקור בטנק הסורי בשער דגניה
- קיימת אופציה של ביקור במקלט שממחיש את הווי החיים תחת ההפצצות מהצד הסורי.

אתר קבוצת דגניה : <http://www.degania.org.il/degania/>

לתיאום סיורים : הדס נייד 052-3749170 rishonim@degania.org.il